

# Verksamhetsberättelse år 2018

## VO 4 – Omsorg om personer med funktionsnedsättning



## Innehållsförteckning

<b>Viktiga händelser .....</b>	<b>2</b>
<b>Uppföljning och analys av mål och resultat .....</b>	<b>4</b>
<b>Uppföljning av riskhanteringsplan.....</b>	<b>20</b>
<b>Sammanfattande bedömning.....</b>	<b>22</b>

## Viktiga händelser

Myndigheten inom omsorgen om personer med funktionsnedsättning har påbörjat en organisationsöversyn i syfte att säkerställa antalet funktioner och den kompetens som krävs för att utföra uppdraget på ett rättssäkert och likabehandlande sätt.

Inom myndigheten är kompetensutveckling ett prioriterat område. För att höja kompetensen inom myndighetsutövningen genomförs olika kompetenshöjande insatser bland annat avseende juridik och digitalisering.

Förvaltningen har genom både chefer och medarbetare deltagit i kommunens arbete med ledarskapsfilosofi och medarbetarskap. Förvaltningens ledningsgrupp har deltagit i ledningsgrupputveckling.

Under hösten genomfördes en medarbetarundersökning i hela kommunen. Resultatet var generellt en förbättring mot resultatet i 2016 års mätning. Verksamheterna har påbörjat ett arbete med förbättringsåtgärder utifrån sina resultat.

Till följd av ny nämndorganisation 2019 beslutade kommundirektören att förvaltningsorganisationen behövde anpassas till de nya nämnderna. Under hösten har ett mycket intensivt arbete pågått för att förbereda för den nya förvaltningen liv och hälsa som innebär en organisatoriska sammanslagning av socialförvaltningen och utvecklingsförvaltningen. Den nya förvaltningsorganisationen gäller från 1 januari år 2019. Förvaltningschef är Iréne Hededal som under hösten år 2018 varit tillförordnad socialchef

Inom den nya förvaltningen finns äldre- och omsorgssektorn som arbetar gentemot den nya äldre- och omsorgsnämnden. John Henriksson är chef för sektorn. Sektorn omfattar äldreomsorg och omsorg om personer med funktionsnedsättning.

Den 1 november infördes ett tillfälligt anställningsstopp inom hela socialförvaltningens verksamheter med central återanställningsprövning där nödvändiga tjänster prövas i samråd med förvaltningschefen. Vikariebehov vid kortare frånvaro omfattas inte.

Gruppboenden Villa Strand har genomfört Silviacertifiering. Även myndigheten har genomgått certifieringen. En gemensam utbildning inom utförarverksamheten kring HBTQ har genomförts.

Utbildning i motiverande samtal inom socialpsykiatri har genomförts.

En förstudie har genomförts under hösten kring förutsättningarna för att införa ersättningsmodell inom särskilda boendeformer. Arbetet har fortlöper med att arbeta fram villkor för en intern boendepeng för beredning inom äldre- och omsorgsnämnden under år 2019.

En översyn av kostnadsutvecklingen för turbundna resor har påbörjats.

En brukarundersökning har genomförts under hösten som visar att merparten av brukarna trivs med sitt boende och sin dagliga verksamhet.

Planering pågår inflyttning till servicebostäderna på Hasselbacken. Planering pågår också kring två tillkommande kommunala LSS-boenden.

En privat utförare inom daglig verksamhet har sagt upp avtalet med kommunen medan Tyda, den kommunala utföraren har utökat sin verksamhet för att erbjuda brukare fler inriktningar.

Ett kvalitetsråd infördes hösten år 2017 och arbetet har fortsatt med att skapa gemensamma rutiner och arbetssätt.

Arbetet har påbörjats med att digitalisera förvaltningens kvalitetsledningssystem.

Riktlinjer för social dokumentation i utförarverksamhet har arbetas fram och en översyn av riktlinjer för biståndsbedömning, tillämpningshänvisningar och bedömningskriterier inom myndigheten har påbörjats.

Ett förslag till policy för samarbete mellan förvaltningen och idéburna organisationer inom det sociala området har arbetats fram för beslut i nämnd i januari år 2019. Syftet med policyn är att tydliggöra förhållningssätt och grundprinciper när det gäller sådana samarbeten.

Den 14 november infördes nya arbetssätt utifrån ny lag, som trädde i kraft 1 januari år 2018, avseende samverkan vid utskrivning från sluten hälso- och sjukvård. Målsättningen är att den enskilde ska ha en trygg och säker utskrivningsprocess och bidra till att den enskilde inte behöver tillbringa tid i den slutna vården i onödan.

# Uppföljning och analys av mål och resultat

## Måluppfyllelse

Här beskrivs måluppfyllelse för verksamhetsområdets mål. I vilken grad och på vilket sätt har målen uppfyllts? I vilken grad och på vilket sätt har verksamheterna bidragit till att uppfylla de strategiska målen och visionen?

Strategiskt målområde: Medborgarfokus - varje Tyresöbo i centrum

Strategiskt mål: Tyresöborna är nöjda med den kommunala servicen

### Bedömning



#### Kommentar:

Verksamhetsområdet bidrar till att uppnå kommunens strategiska mål. Kvalitetsmålen uppnås till stora delar. Det finns inom delar av verksamhetsområdet ett utvecklingsbehov avseende kompetensutveckling, utredningstider, systematisk uppföljning, metodutveckling och rutiner samt samverkan. Fokus måste fortsatt ligga på att arbetet för att skapa trygghet hos de boende.

#### Kvalitetsmål

	Bedömning
Socialförvaltningens arbete är kunskapsbaserat och utförs av kvalificerad personal	


#### Kommentar:

Verksamheten uppfyller två av 12 nyckeltal för kunskapsbaserad verksamhet i öppna jämförelser för verksamhetsområdet omsorg om personer med funktionsnedsättning (LSS) och tre av 15 motsvarande nyckeltal inom för verksamhetsområde socialpsykiatri. Utvecklingsbehoven omfattar ett flertal områden, bland annat samlad plan för kompetensutveckling och systematisk uppföljning.

Myndigheten arbetar utifrån gällande lagstiftning, uppdaterade riktlinjer, samt tillämpningsanvisningar. Samtliga anställda på myndigheten har adekvat utbildning för de uppgifter som hanteras av myndigheten.

Under året har det inom den kommunala utförarverksamheten genomförts utbildning inom autism, lågaffektivt bemötande, ångestproblematik, motiverande samtal, reflektionsmöten för att bibehålla Silviacertifieringen, BPSD och samarbete med demenssjuksköterskan.Handledning har genomförts på enhet med problemskapande beteenden för att minska avvikelser kring hot och våld.


Gemensam utbildning kring HBTQ för all personal har genomförts under hösten.

	Bedömning
Socialförvaltningen har en rättssäker myndighetsutövning och verksamheterna är trygga och säkra	

**Kommentar:**

Kommunen uppfyller hälften av nyckeltalen för trygghet och säkerhet samt säker vård och omsorg i öppna jämförelser för verksamhetsområdet. Myndigheten arbetar utifrån gällande rättspraxis och tillförs kontinuerlig handledning gällande juridik och tolkning av olika rättsfall.

Andelen som alltid känner sig trygga i sin gruppbostad har ökat under de senaste åren. I 2018 års brukarundersökning uppgav 73 procent av de boende att de aldrig var rädda för något hemma. Andelen boende som känner sig trygga i sitt serviceboende har dock minskat. I 2018 års brukarundersökning uppgav endast 55 procent av de boende att de aldrig känner sig rädda för något hemma. Även inom SoL-boende för målgruppen var andelen trygga låg, 56 procent. Motsvarande siffra för daglig verksamhet var 64 procent, och för sysselsättningsverksamheten 73 procent.


	Bedömning
Socialförvaltningens tjänster är tillgängliga, jämlika och ges inom rimlig tid	

**Kommentar:**

Den genomsnittliga utredningstiden för en LSS-insats var 80 dagar år 2018. I riket var snittet 45 dagar. Handläggningstiden är lång delvis till följd av en ökad mängd ärenden från Försäkringskassan avseende personlig assistans samt att mer omfattande utredningar inneburit längre utredningstid.

Det har under året varit flera beslut som inte verkställt i tid. Antalet icke verkställda beslut redovisas i under kapitlet kvalitetsarbete.

I den senaste brukarundersökningen från år 2017 fick myndigheten ett relativt högt betyg avseende tillgänglighet som också var högre än föregående mätning.

	Bedömning
Samverkan är vägledande i socialförvaltningens arbete, speciellt vad gäller människor med sammansatta behov	

**Kommentar:**

Kommunen uppfyller två av 14 nyckeltal för helhetssyn och samordning i öppna jämförelser för verksamhetsområdet. Kommunen saknar flera av de samverkansrutiner och samverkansöverenskommelser som socialstyrelsen bedömer som viktiga. Verksamheten arbetar ständigt med att utveckla och förbättra samverkan mellan verksamheterna och andra verksamhetsområden inom socialtjänsten.

Nämndmål: LSS-boenden i kommunen bidrar till att skapa trygghet hos de boende

#### Bedömning



#### Kommentar:

Målvärdet uppnås för boende inom gruppboende men inte för boende inom serviceboende. Fokus måste fortsatt ligga på att skapa trygghet hos de boende.

Indikator: Andel boende inom gruppboende i kommunen som i brukarundersökning uppger att de känner sig trygga med all personal

Utfall	Mål	Bedömning	Trend
91 %	75 %		-

Indikator: Andel boende inom serviceboende i kommunen som i brukarundersökning uppger att de känner sig trygga med all personal

Utfall	Mål	Bedömning	Trend
64 %	75 %		-

Strategiskt mål: Tyresöborna kan påverka kommunens verksamhet

#### Bedömning



#### Kommentar:

Verksamhetsområdet bidrar till att uppnå kommunens strategiska mål. Kvalitetsmålet är helt uppfyllt.

#### Kvalitetsmål

	Bedömning
Personer som har stöd av socialförvaltningen ges möjlighet till inflytande, delaktighet och självbestämmande	

#### Kommentar:

I brukarundersökningen var det 73 procent i gruppboende som ansåg de får bestämma över sådant som de tycker de var viktigt hemma. I serviceboende var det 80 procent. Inom daglig verksamhet var det 75 procent. Detta är i nivå med riket.

Inom verksamheten i egen regi har det genomförts utbildning för all personal inom social dokumentation med syftet att ge personalen verktyg för att öka brukarens inflytande och delaktighet vid upprättande och uppföljning av genomförandeplan.

På korttidsvistelse för barn har brukarnas önskemål inventerats. Ett exempel har varit önskemål om förändrade måltidssituationer. Detta håller på att genomföras.

Arbetsplatsträffar för brukarna på dagliga verksamhet i kommunal regi har införts och kommer att vidareutvecklas under år 2019.

Brukarundersökningen presenteras för brukarna och synpunkter från dem inhämtas och arbete pågår med att införa aktiviteter för att öka nöjdheten.

Strategiskt målområde: God och långsiktig hushållning med effektiva verksamheter

Strategiskt mål: Varje verksamhetsområde ska bedrivas inom ramen för tilldelade ekonomiska resurser

Bedömning



**Kommentar:**

Verksamhetsområdet har nu efter flera år nått en ekonomi i balans.

Titel	Utfall	Mål	Bedömning	Trend
Ekonomiskt resultat	+ 1 mkr	0		-

Strategiskt mål: Verksamheterna i Tyresö kommun utvecklas genom innovativa och effektiva processer

Bedömning



**Kommentar:**

Verksamhetsområdet bidrar till att uppnå kommunens strategiska mål. Nämndmålet är uppfyllt.

Nämndmål: Verksamheterna i Tyresö kommun utvecklas genom innovativa och effektiva processer

Bedömning

Trend



**Kommentar:**

Förvaltningen har inventerat möjliga processer som kan digitaliseras och därmed effektivisera verksamheten. Möjligheten till digitalisering av internfakturering och utbetalning av habiliteringsersättningen undersöks. En förstudie har genomförts gällande effektiviseringsvinster av att digitalisera delar av utskottsprocessen.

Myndigheten har påbörjat en organisationsöversyn i syfte att säkerställa den kompetens som krävs för att utföra uppdraget på ett rättssäkert och likabehandlande sätt.

För att höja kompetensen inom myndighetsutövningen har olika kompetenshöjande insatser genomförts bland annat avseende juridik och digitalisering.

En översyn av riktlinjer för biståndsbedömning, tillämpningshänvisningar och bedömningskriterier inom myndigheten har påbörjats.

Utförarverksamheten i kommunal regi har infört digital signering av mediciner.

Ett digitalt verktyg har införts för att påminna brukare och kontaktpersoner och avlösare om inplanerade möten.



Ett projekt har genomförts för att höja den digitala kompetensen för all personal inom utförarverksamheten i kommunal regi.

Indikator: [Verksamheterna i Tyresö kommun utvecklas genom innovativa och effektiva processer](#)

	Utfall	Mål	Bedömning	Trend
Antal identifierade manuella processer som kan digitaliseras	9	5		-

**Kommentar:**

Följande processer har identifierats:

- Ansökningar genom e-tjänst samt utveckling/utökning av befintliga e-tjänster
- Digitala beslutsmeddelanden
- Videokonferenser mellan brukare, verksamheter och vårdgivare
- Digitalisering av utskotthandlingar
- Digitalt kvalitetsledningssystem
- Digitalisera utbetalningar av sjuklönekostnader inom personlig assistans
- Smarta lås
- Tidsrapportering av utförd tid i hemtjänsten
- Digitala inköp till brukare med hemtjänst

Strategiskt målområde: [Attraktiv arbetsgivare](#)

Strategiskt mål: [Medarbetarna rekommenderar Tyresö kommun som arbetsgivare](#)

**Bedömning**



**Kommentar:**

Verksamhetsområdet bidrar till att uppnå kommunens strategiska mål. Nämndmålet är uppfyllt.

Nämndmål: [Arbetsgivaren rekommenderas av medarbetarna](#)

**Bedömning**



**Kommentar:**

Målvärdet uppfylls men fokus måste fortsatt ligga på att vara en attraktiv arbetsgivare. Verksamheterna har arbetat med att identifiera framgångsfaktorer för att vara en attraktiv arbetsgivare.

Indikator: [Andel av de anställda som rekommenderar Tyresö kommun som arbetsgivare](#)

	Utfall	Mål	Bedömning	Trend
	81%	75 %		-

**Kommentar:**

Se ovan.

Strategiskt mål: Medarbetarnas sjukfrånvaro är lägre än fyra procent

Bedömning



**Kommentar:**

Verksamhetsområdet bidrar till att uppnå kommunens strategiska mål. Sjukfrånvaron är högre än fyra procent men nämndmålet är uppnått.

Nämndmål: Arbetsgivaren är en hälsofrämjande arbetsplats

Bedömning



**Kommentar:**

Sjukfrånvaron har minskat under året. Det är stor variation i sjuktalen mellan verksamheterna. Samtliga enheter arbetar aktivt med rehabiliteringsprocessen.

Indikator: Den totala sjukfrånvaron inom verksamhetsområdet

	Utfall	Mål	Bedömning	Trend
	6 %	7 %		-

**Kommentar:**

**Nämndmålets målvärde är uppnått.**

Nämndmål: Sysselsättningsgraden är anpassad till de anställdas önskemål.

Bedömning



**Kommentar:**

Verksamhetsområdet bidrar till att uppnå kommunens strategiska mål. Nämndmålet är delvis uppfyllt.

Arbetsgivaren anpassar sysselsättningsgraden efter de anställdas önskemål

Bedömning




**Kommentar:**

I medarbetarenkäten uppgav 81 procent att sysselsättningsgraden är anpassad efter deras önskemål.

Inom utförarverksamheten i kommunal regi har en kartläggning gjorts utöver medarbetarenkäten av personalens önskemål kring sysselsättningsgrad. I denna var det 87 procent som var nöjda med sin sysselsättningsgrad. Lika många ville gå ned i arbetstid som vill gå upp.

Personal inom myndigheten erbjuds den sysselsättningsgrad de önskar.

Indikator: Andel av de anställda som anser att sysselsättningsgraden är anpassad efter deras önskemål

	Utfall	Mål	Bedömning	Trend
	81 %	95 %		-

**Kommentar:**

Se ovan.

---

## Uppdrag från kommun- och nämndplan

Särskilda uppdrag	Status
Konkurrensutsättning	✓
<b>Kommentar:</b> Nytt avtal har tecknats med Gränsvägens gruppboende efter upphandling.  Upphandling av bemanning av biståndshandläggare har påbörjats.	
I varje nämndplan behandlas aktiviteter från kommunala funktionshinderrådets förslag till Tillgänglighetsplan för 2017-2019.	✓
<b>Kommentar:</b> Aktiviteter kopplade till tillgänglighetsplanen ingår nämndplanen för år 2019.	
Taxor och avgifter	✓
<b>Kommentar:</b> Avgift för hemtjänst räknas upp årligen enligt indexering.	

Nämnduppdrag	Status
Minst en administrativ process har automatiserats med hjälp av IT	▶
<b>Kommentar:</b> Förvaltningen har identifierat olika processer som kan digitaliseras.  En förstudie har genomförts gällande effektiviseringsvinster av att digitalisera delar av utskottsprocessen.  Ett ordförandeuppdrag gavs under 2018 om att redovisa en plan för digital utveckling inom socialnämndens verksamhetsområden inklusive en tidsplan för digitaliseringen. Planen redovisades på socialnämndens oktobermöte.	
Möjliggöra innovation i äldreomsorgen med hjälp av IT	▶
<b>Kommentar:</b> Med statliga stimulansmedel för välfärdsteknik bekostades ett nytt digitalt trygghetslarm till Trollängens vård- och omsorgsboende.  Det nya modernare systemet skapar större trygghet och går att anpassa med ny teknik. Det möjliggör sensorer och kommunikation via tal med den larmande. Systemet möjliggör införande av digital tillsyn genom kamera i korridor och andra utrymmen.	

## Kvalitetsarbete

### Kvalitetsledning

Socialnämndernas verksamheter arbetar enligt ledningssystemet för systematiskt kvalitetsarbete. Det innebär bl.a. att inkomna synpunkter och lex Sarah-rapporter, genomgång och analys av kommunens resultat i exempelvis öppna jämförelser, aktuella utvecklingsfrågor och övrigt som rör verksamhetens kvalitet följs upp på verksamheternas och de förvaltningsövergripande kvalitetsråden.

Socialförvaltningen har under 2018 kompletterat kommunens verksamhetssystem för planering, uppföljning och analys med ett systemstöd för det systematiska kvalitetsledningssystemet för socialtjänstens verksamhetsområden. Systemstödet kommer att implementeras under 2019.

Kommunen har tecknat medlemskap i SIQ - Institutet för Kvalitetsutveckling. Medlemskapet innebär att kommunen kommer att få vägledning, utbildning och metodstöd i kvalitetsutveckling. För att samordna och utveckla den kommunövergripande kvalitetsledningsmodellen har kommunens kvalitetschef startat ett kvalitetsnätverk där förvaltningens kvalitetscontroller deltar. Förvaltningen deltar även i SIQ:s kommunnätverk.

### Granskningar

Kommunens kvalitetsenhet har genomfört en granskning av gruppboendena för LSS i kommunal regi som visade att det är väl fungerande verksamheter. Granskningen av den personliga assistans som tidigare bedrivits av kommunen och som upphandlades under 2017 uppvisar vissa utvecklingsområden hos utföraren. Genomförandeplaner och social dokumentationen behöver utvecklas och personalens kompetens säkerställas. Utföraren har tagit fram en åtgärdsplan för att säkerställa att bristerna åtgärdas. Planen följs upp av förvaltningen.

Kvalitetsenheten har även genomfört uppföljande granskningar av boendestöd i kommunal regi samt Hästskons boendeenhet. Uppföljningen av boendestödet visade att två av de tidigare bristerna/utvecklingsområdena har åtgärdats, men att det fortfarande var behov av förbättringsarbete inom ledning och arbetet med genomförandeplaner. Även Hästskon hade åtgärdat de brister/utvecklingsområden som tidigare konstaterats, förutom att säkerställa chefskontinuiteten.

Kommunens MAS har gjort en kvalitetsgranskning av hälso- och sjukvården inom LSS-verksamheter och kommunal socialpsykiatri i Tyresö. Granskningen visar att insatserna är väl anpassade till brukarnas behov men att vissa rutiner behöver utvecklas avseende läkemedel, avvikelser och egenkontroller.

## Avtalsuppföljningar

För att kvalitetssäkra nämndens verksamheter sker en systematisk uppföljning och granskning av utförare och verksamheter. Återkoppling från uppföljningen och granskningar är ett led i arbetet för förbättringar och effektiviseringar i verksamheterna.

Uppföljning av avtal med privata utförare säkerställer att kraven i avtalen efterlevs och att verksamheten håller god kvalitet. Uppföljningar görs på olika nivåer. Vid särskilda händelser eller avvikelser genomförs uppföljning eller granskning omgående. Särskilt kostnadsdrivande placeringar som identifieras följs upp för att om möjligt omförhandla avtalet eller på annat sätt minska kostnaderna.

Individuppföljningar görs av biståndshandläggare i syfte att säkerställa att brukaren får de insatser som beviljats. Avtalsuppföljning av upphandlade entreprenader sker i dagsläget i samband med eventuell förlängning eller förändringar av avtalen.

## Sammanställning av inkomna synpunkter och klagomål, lex Sarah/lex Maria

Under året upprättades 10 lex Sarah-rapporter, varav sex bedömdes som missförhållanden eller risk för missförhållande. Fyra av missförhållandena avsåg brukare som på grund av bristande rutiner hade glömts bort i verksamheten. Ett missförhållande avsåg en personal som agerade bryskt gentemot en boende. Ett av missförhållandena avsåg bristande stöd och omsorg av den personliga hygien p.g.a. bristande rutiner och försummelse hos personalen. Åtgärder har vidtagits för att komma tillrätta med samtliga missförhållanden. Tre av de rapporterade händelserna bedömdes inte vara missförhållanden enligt lex Sarah.

Ingen anmälan enligt lex Maria har ännu upprättats under 2018.

Tre synpunkter och klagomål inkom under året.

## Icke verkställda beslut

Förvaltningen rapporterar kvartalsvis de beslut som inte verkställts inom tre månader till Inspektionen för Vård och Omsorg, IVO. Sammanställningar redovisas för socialnämnd, kommunfullmäktige och revisorer.

Nuvarande brist på boendeplatser inom gruppboende och serviceboende medför att antalet beslut som inte kan verkställas ökar. Två nya gruppboendestäder är på gång och beräknas klara för inflyttning vid årsskiftet 2019/2020. Det ena är ett ersättningsboende för Granbacken. De båda gruppboendestäderna har kapacitet för vardera sex platser. Kapaciteten i kommunen avseende platser på gruppboende utökas därmed med åtta platser. Hasselbacken omfattar nio serviceboendestäder samt två anpassade boendeplatser. Därmed ökar möjligheterna betydligt att tillgodose behoven och i och med det minskar risken för att det i framtiden inte ska gå att verkställa beslut.

För andra insatser beror en fördröjd verkställighet oftast på svårighet att matcha brukarens behov med efterfrågad kompetens eller svårighet att rekrytera exempelvis kontaktpersoner.

## Icke verkställda beslut år 2018 avseende omsorg om personer med funktionsnedsättning

<b>jan-mar</b>	7 avseende LSS-boende 5 avseende ledsagn., avlösn., korttidsv.
<b>apr-jun</b>	9 avseende LSS-boende 5 avseende ledsagn., avlösn., korttidsv.
<b>jul-sep</b>	9 avseende LSS-boende 7 avseende ledsagn., avlösn., korttidsv. 1 kontaktperson
<b>okt-dec</b>	10 avseende LSS-boende 8 avseende ledsagn., avlösn. , korttidsv. 5 kontaktperson

## Ekonomi

### Resultaträkning omsorgen om personer med funktionsnedsättning per december 2017

<b>FO Myndighet Tkr</b>	<b>Jan-Dec 18 kommun- bidrag</b>	<b>Jan-Dec 18 netto- kostnad</b>	<b>Jan-Dec 18 netto- resultat</b>	<b>Helår 17 netto- resultat</b>	<b>Förändring mot fg. år</b>
Gemensamt/Administration	20 802	-18 912	1 889	-590	2 480
Hemtjänst ordinärt boende	12 033	-11 712	322	-442	764
Boendestöd ordinärt boende	5 499	-7 056	-1 557	1 049	-2 606
Korttidsboende	3 373	-5 274	-1 901	-1 275	-626
Särskilt boende/annat boende	26 674	-26 588	87	-2 257	2 343
Övriga insatser ordinärt boende	7 558	-6 714	843	-1 283	2 127
Boende vuxna LSS	83 422	-84 734	-1 312	-5 944	4 632
Boende barn & unga LSS	10 914	-9 499	1 415	4 419	-3 005
Personlig assistans LSS/SFB	47 586	-44 105	3 481	-1 890	5 371
Daglig verksamhet LSS	36 857	-40 907	-4 050	2 612	-6 662
Korttidsvistelse LSS	13 014	-12 245	768	100	668
HsL LSS	3 006	-3 046	-41	342	-383
Övriga insatser LSS	10 053	-9 555	498	480	17
<b>Totalt FO myndighet</b>	<b>280 791</b>	<b>-280 349</b>	<b>442</b>	<b>-4 678</b>	<b>5 120</b>

<b>FO Kommunal regi Tkr</b>	<b>Jan-Dec 18 kommun- bidrag</b>	<b>Jan-Dec 18 netto- kostnad</b>	<b>Jan-Dec 18 netto- resultat</b>	<b>Helår 17 netto- resultat</b>	<b>Förändring mot fg. år</b>
Gemensamt/Administration	0	85	85	396	-311
Hemtjänst ordinärt boende	0	-93	-93	373	-467
Boendestöd ordinärt boende	0	-816	-816	-612	-204
Korttidsboende	0	0	0	-76	76
Särskilt boende/annat boende	0	189	189	-401	589
Boende vuxna LSS	0	-485	-485	294	-779
Personlig assistans LSS/SFB	0	63	63	860	-797
Daglig verksamhet LSS	0	1 413	1 413	1 362	52
Korttidsvistelse LSS	0	178	178	-149	327
Övriga insatser LSS	0	23	23	26	-3
<b>Totalt FO kommunal regi</b>	<b>0</b>	<b>557</b>	<b>557</b>	<b>2 073</b>	<b>-1 516</b>



## Kommentar

Verksamhetsområdet har efter flera år nu nått en ekonomi i balans. Resultatet var en miljon bättre än budget. Och 700 tkr bättre än prognosen i årets andra delårsrapport.

Det finns dock stora utmaningar framöver att möta ökande behov och kostnadsutveckling som inte ryms inom nuvarande resurser.

Förvaltningen har identifierat vilka områden där möjligheten till effektiviseringar är som störst för att fortsatt ha en budget i balans.

Myndigheten har förbättrat resultatet genom arbete med identifierade områden för budget i balans som mer rättssäkra biståndsbedömningar, hemtagningar, förändring av avtal för externa placeringar.

Den förändrade ersättningsmodellen för daglig verksamhet har minskat kostnaderna för myndigheten. Till följd av detta har utförarverksamheten i kommunal regi anpassat bemanning och lokaler.

Kostnaden för personlig assistans var lägre än budgeterat på grund av förändrade tillämpningar inom Försäkringskassan samt att biståndsbeslut sker utifrån aktuell praxis.

Kostnadsminskningen av den upphandlade personliga assistansen som slutfördes 2017 har nu nåtts fullt ut.

Behovet av boendeplatser i kommunen är idag större än tillgången vilket medför högre kostnader för boendeplatser utanför kommunen och risk för viten för icke verkställda beslut. En stor kostnad är också boendeplatser för brukare med specifika behov som inte kan tillgodoses inom kommunen.

Kostnaderna är stora för så kallade turbundna resor till och från daglig verksamhet. Ett arbete har påbörjats för att effektivisera resandet.

Ny lagstiftning har medfört att verksamhetsområdet fått ökade kostnader för bostadsanpassning.

Korttidsvistelse i kommunal regi har haft fortsatt låg beläggningsgrad. Verksamheten kommer dock framöver även erbjuda vistelse för barn och ungdomar med högfungerande autism.

## Uppföljning av plan för hur omsorgen om personer med funktionsnedsättning hållbart och långsiktigt kan sänka kostnadsnivåerna för att uppnå en budget i balans

Kommunstyrelsen har uppdragit åt den tidigare socialnämnden att redovisa en plan för hur nämnden hållbart och långsiktigt kan sänka kostnadsnivåerna för att uppnå en budget i balans för nämndens verksamhetsområden. Till dess att planen är genomförd ska återrapportering av planen ske till kommunstyrelsen i samband med verksamhetsberättelse och delårsrapporter.

Vid socialnämndens möte 2018-09-26 redovisade socialförvaltningen en uppföljning av åtgärderna fram till och med augusti månad. Prognosen som redovisades i årets andra delårsrapport förutsätter att åtgärderna genomförts.

Omsorgen om personer med funktionsnedsättning har efter flera år nått en ekonomi i balans för år 2018. Resultatet var bättre än prognosen i årets andra delårsrapport. Det positiva resultatet beror till stor del på de åtgärder som vidtagits.

Nedan redovisas aktuell status för respektive åtgärd i handlingsplanen samt ytterligare identifierade åtgärder.

### **Avtalsförändringar**

Myndigheten har sett över och omförhandlat avtal och ersättningsvillkor.

Inom omsorgen om personer med funktionsnedsättning har ersättningen för sju individavtal kunnat omförhandlas.

Den förändrade ersättningsmodellen för daglig verksamhet har minskat kostnaderna för myndigheten. Till följd av förändringarna har den dagliga verksamheten i kommunal regi också anpassat bemanning och lokaler.

### **Effektivisering av turbundna resor**

Kostnaderna är stora för turbundna resor till och från daglig verksamhet som ökat under tid. Arbete har bedrivits för att effektivisera resandet genom ökad samåkning.

### **Hemtagningar**

Flera externt placerade brukare har kunnat erbjudas placering i kommunen. Framförallt inom socialpsykiatrin där tillgången till lägenheter har ökat.

### **Rättssäkrare bedömningar och uppföljning av beslut**

Myndigheten har arbetat med att säkerställa en mer rättssäker myndighetsutövning genom juridisk handledning för biståndshandläggare samt höjd kompetens inom myndighetsutövningen.

Biståndsbeslut har följts upp och omprövats årligen och myndigheten har arbetat med strukturerade nyprövningar.

Kostnaden för personlig assistans har minskat i och med att biståndsbeslut skett utifrån aktuell rättspraxis.

### **Ytterligare identifierade åtgärder**

Sedan åiterrapporteringen i september år 2018 har socialförvaltningen och därefter förvaltningen för Liv och hälsa identifierat ytterligare områden där möjligheten till effektiviseringar är som störst för att framöver nå budget i balans.

#### **Minskade hyressubventioner**

Ett förslag till ny hyresmodell för vård- och omsorgsboenden har tagits fram. Syftet med modellen är dels enhetliga principer för hyressättningen enligt likabehandlingsprincipen, och dels att öka hyresintäkterna i och med att de boende har möjlighet att ansöka om bostadstillägg från Försäkringskassan.

#### **Boendepeng för särskilda boendeformer**

Under hösten år 2018 genomfördes en förstudie om utformningen en ersättningsmodell i form av en boendepeng inom omsorgen om personer med funktionsnedsättning. Den tidigare socialnämnden beslutade därefter att förslag på villkor för boendepeng ska tas fram som ska kunna gälla från och med år 2020.

#### **Ökad beläggningsgrad**

Korttidsvistelse i kommunal regi har låg beläggningsgrad. Verksamheten kommer framöver även erbjuda vistelse för barn och ungdomar med högfungerande autism.

#### **Bättre planering inför placering på LSS-boenden**

Myndighet och verksamhet behöver bättre planera för att sammansättningen av de boende på LSS-boenden blir så ändamålsenlig som möjligt. Detta för att undvika kostnader för till exempel extra bemanning.

## **Anställningsstopp**

Den 1 november infördes ett tillfälligt anställningsstopp med centralt återanställningsprövning som gäller till och med 31 mars år 2019. Det omfattar hela socialförvaltningens verksamheter. Behov av tjänster prövas i samråd med förvaltningschefen. Vikariebehov vid kortare frånvaro omfattas inte.

## Uppföljning av riskhanteringsplan

Risk	Kommentar
Akut brist på gruppboendestäder LSS - kan resultera i viten för icke verkställda beslut.	Det råder fortsatt brist vilket medfört icke verkställda beslut. Under våren år 2019 startas ett nytt serviceboende och våren år 2020 startas ett nytt gruppboende.
Bostadsbrist - resulterar i ökat behov av nya träningslägenheter.	Kommunen har fått tillgång till fler träningslägenheter.
Brister i inrapportering av statistik - att verkställda beslut inte rapporteras fullt ut vilket innebär att kommunen går miste om utjämningsbidrag.	Förvaltningen behöver fortsatt arbeta med kvalitetssäkring kring inrapportering.
Brist på externa LSS-platser	Det har inte varit brist på externa LSS-platser.
Ökade volymer inom personlig assistans LSS - på grund av försäkringskassans strängare bedömningar av grundläggande behov.	Volymererna har ökat till följd av Försäkringskassans bedömningar.
Kompetensförsörjning - svårigheter att få tag på utbildad personal med relevant inriktning. Kostsamt med kompetensutveckling av nyrekryterad och befintlig personal.	Det har varit svårigheter att rekrytera stödassistenter i utförarverksamheten i kommunal regi. Framförallt kompetens kring autism och problemskapande beteenden.
Försening av ny gruppboendestad på Stjärnvägen - verksamheten saknar lokaler för befintlig verksamhet.	Planerad start är nu årsskiftet 2020. Verksamheten bedrivs fram till dess i andra lokaler.
Nedläggning boendestöd i kommunal regi - övertalig personal i verksamheten, kostnadsökningar för placeringar och ökad arbetsbelastning för myndigheten.	Boendestödet har inte lagts ned.
Införandet av boendepeng för boende LSS - förändringar i nivåbedömningar och ersättningsnivåer.	Ny boendepeng har ännu inte införts.

<p>Felplaceringar på gruppboende - resulterar i extra personalresurser och hög personalomsättning.</p>	<p>Det har inte gått att erbjuda annat lämpligt boende vilket har krävt extra personalresurser och svårigheter för verksamheten.</p>
<p>Avtalet med den upphandlade utföraren av personlig assistans avslutas i förtid vilket resulterar i att kommunen måste ta över verksamheten.</p>	<p>Avtalet löper ut först under år 2020.</p>

## Sammanfattande bedömning

Socialförvaltningens kvalitetsmål uppnås till stora delar. Det finns inom delar av verksamhetsområdet ett utvecklingsbehov avseende kompetensutveckling, utredningstider, systematisk uppföljning, metodutveckling och rutiner samt samverkan.

Myndigheten har arbetat med att säkerställa en rättssäker myndighetsutövning och höja kompetensen inom myndighetsutövningen. En kompetenssatsning har gjorts för höja den digitala kompetensen bland medarbetarna i utförarverksamheten. Möjliga processer som kan digitaliseras och hur omsorgen kan utvecklas genom välfärdsteknik har identifierats.

Gruppboenden Villa Strand har genomfört Silviacertifiering. Även myndigheten har genomgått certifieringen.

En gemensam utbildning inom utförarverksamheten kring HBTQ har genomförts.

Åtta av tio medarbetare uppger att de rekommenderar arbetsgivaren. Sjukfrånvaron har minskat under året. Verksamheterna har arbetat med att identifiera framgångsfaktorer för att vara en attraktiv arbetsgivare.

Verksamhetsområdet har efter flera år nu nått en ekonomi i balans. Resultatet var en miljon bättre än budget. Och 700 tkr bättre än prognosen i årets andra delårsrapport.

Det finns dock stora utmaningar framöver att möta ökande behov och kostnadsutveckling som inte ryms inom nuvarande ekonomiska ramar.

Förvaltningen har identifierat vilka områden där möjligheten till effektiviseringar är som störst för att fortsatt ha en budget i balans.

Myndigheten har förbättrat resultatet genom arbete med identifierade områden för budget i balans som mer rättssäkra biståndsbedömningar, hemtagningar, förändring av avtal för externa placeringar.

Den förändrade ersättningsmodellen för daglig verksamhet har minskat kostnaderna för myndigheten. Till följd av detta har utförarverksamheten i kommunal regi anpassat bemanning och lokaler.

Kostnaden för personlig assistans var lägre än budgeterat på grund av förändrade tillämpningar inom Försäkringskassan samt att biståndsbeslut sker utifrån aktuell praxis.

Kostnadsminskningen av den upphandlade personliga assistansen som slutfördes 2017 har nu nåtts fullt ut.

Behovet av boendeplatser i kommunen är idag större än tillgången vilket medför högre kostnader för boendeplatser utanför kommunen och risk för viten för icke verkställda beslut. En stor kostnad är också boendeplatser för brukare med specifika behov som inte kan tillgodoses inom kommunen.

Kostnaderna är stora för så kallade turbundna resor till och från daglig verksamhet. Ett arbete har påbörjats för att effektivisera resandet.

Ny lagstiftning har medfört att verksamhetsområdet fått ökade kostnader för bostadsanpassning.

Korttidsvistelse i kommunal regi har haft fortsatt låg beläggningsgrad. Verksamheten kommer framöver även erbjuda vistelse för barn och ungdomar med högfungerande autism.

Fokus ligger under år 2019 på att se över avtalsvillkor och ersättningsmodeller/nivåer, hemtagningar, bättre uppföljning av biståndsbeslut och avtal samt fortsatt arbete med rättssäkra bedömningar efter aktuell praxis.